

„Weel „wanast heast aeast“.

Sel „wanal heal aeal“ andis Mecklenburg'i maa kõrge Konsistorium lord läsku, et koolides ka geografiat pidi õpetatud saama. Üks koolmeister otsis oma kooli-asjades asjata üht maa-saarti, mille järel tema õpetada võiks. Viimaks leidis tema, kui ka mitte ühe maa-saarti, siis ometigi ühe väga hea plaani Hamburg'i linnast. Sellega algas tema oma geografia-õpetamist, ja ei ilka üht teist saarti ei leitud, siis jäi see plaan mitu aastat ainsaks abi-nõuks, küla-poistele geografiateadust pähe toppida. Poisid ei olnud aga mitte asjata Hamburg'i plaani studerinud, neist saidwad kõige paremad drofshla-lutsarid (sõidu-woorimehed) selles linnas. Neil oli ainult waja oma kodu-küla nimetada, ja lohe tõsteti neid puki peale. — See oli wana aeg, aga ka uuemal aeal on mõnda näha ja kuulda. Menda on nimelt suurte mõisaherrade patronat-õigus küla-koolide üle. Sellest teab meie päiwil „Weser Zeitung“ jutustada: Mõisaherra tuleb õpetamist omas küla-koolis pealt kuulama. Koolmeister on mitme-aastase waewaga oma koolipoistele tõeste ka weel midagi muud õpetanud, kui lugemist ja kirjutamist. Mõisaherra imetspanemiseks teadwad poisid ka õige rohkest aenalugu ja geografiat. Ühe oma töö hea järje

üle saadab koolmeister oma patronat-herrat lahtumise juures usseni, kus tema järgmist liitust saab: „Wäga hea, armas koolmeister, aga pange üht tähele: Professorist ei pia meie koolis mitte kaswatatud saama.“

Üks tuumakas talumehe-kõne Parlamentis.

Parlamenti-liige, taluperemees Kaltenegger Steyer-mar'ist, pidas teenijate-küsimise kohta Austria Maa-pääwal kõnet, milles tema nimelt ütles: Meie päiwil mõtleb mõni noor mees, kui tema otsata palju õppinud on: „Mis! mina ei taha härge-poisteks hakata! Seda ei tule minule meelegi!“ Ja tüdrukud ütlevad: „Mina ei taha sigade-lauta minna, seal on ju paha hais!“ Tema tahab suuremaks, koka-tüdrukuks, koolitajaks ja kõigiks mis võimalik saada, mitte aga talutüdrukus. Suure limatearluse ja toreduse järges ei taha keegi enam lauta minna. Võtab koolmeister ühe poisi käsile ja tahab temale teenistust mõõda karistust anda, siis on see temale kooli-seadust mõõda keelatud, nuhtluse-seadus, kooli-nõuukogu, inimlik tundmus ja kuida neid uut-moodi nartsuusi kõit nimetatatse (naer, Präfidenti kell), ja ots on, et koolmeister nuhtluse alla langeb. Kolm asja on meie aea tundemärgid: Õpitapmistele suur hull, segameeliste ja tuhthoonelaste suur rohkemaks-kaswamine ja